

สารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทยในอนุสาร อสท. : การพรรณนาความที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว
The Study of Thai Tourism Documentary in the Journal of Tourism Authority
of Thailand : the Prototype Article Description of Thai Tourism Promotion

วินิตา ปราบภัย | Winita Prabphai¹
บุญเลิศ วิวรรณ | Boonlert Wiwan²
สมเกียรติ รัชชมนณี | Somkiat Rakmanee³

บทคัดย่อ

บทความเรื่อง “สารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทยในอนุสาร อสท. : การพรรณนาความที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว” มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาทฤษฎีการพรรณนาความในบทความสารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทยในอนุสาร อสท. ซึ่งตีพิมพ์ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 - 1 มกราคม พ.ศ. 2562 จำนวนบทความมีทั้งหมด 90 เรื่อง

ผลการศึกษาพบกลวิธีการพรรณนาความที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 4 รูปแบบ ได้แก่

1. การพรรณนาภาพ ผู้วิจัยพบว่ามีกลวิธีการพรรณนาบุคคล การพรรณนาวัตถุสิ่งของ การพรรณนาสภาพแวดล้อมหรือสถานที่ และการพรรณนาพฤติกรรม เช่น พระสงฆ์ ผ้า สายฝน การเดินรำ เป็นต้น
2. การพรรณนาอารมณ์ ผู้วิจัยพบว่ามีกลวิธีการพรรณนาด้วยอารมณ์ชื่นชมหัตถกรรม การพรรณนาด้วยอารมณ์รักธรรมชาติ และการพรรณนาด้วยอารมณ์เศร้าเสียใจในพระราชพิธีพระบรมศพ
3. การพรรณนาโดยใช้ความเปรียบ ผู้วิจัยพบว่ามีกลวิธีการพรรณนาแบบอุปมา
4. การพรรณนาโดยใช้คำ ผู้วิจัยพบว่ามีกลวิธีการพรรณนาโดยใช้คำภาษาปาก การพรรณนาโดยใช้การซ้ำคำ การพรรณนาโดยใช้คำซ้ำ การพรรณนาโดยใช้คำสัมผัส และการพรรณนาโดยใช้คำซ้อน

คำสำคัญ : สารคดีท่องเที่ยว, อนุสาร อสท., วิถีไทย, การพรรณนาความ

¹ นิสิตหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

³ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Abstract

The aim of this article was to study the description methodology of the articles in Thai tourism documentary published from January 1st, 2017 to January 1st, 2019. Ninety articles were analyzed. The results showed that four styles of the description methodologies were found as the followings. The first style was the image description. It was found that people, objects, environment and behavior were described such as monk, clothes, raindrop and dancing. Next, the emotional description was found by describing crafting, love of nature and grief towards the Royal Cremation of His Majesty the King. Followed by the description of comparison, it was found that the method of metaphor was used. Lastly words of mouth, repetition word, rhyming and synonymous compound were used as the wording description.

Keywords : Tourism Documentary, the Journal of Tourism Authority, Thai Ways, the Prototype Article Description

บทนำ

อนุสาร อสท. เป็นนิตยสารท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นพร้อมกันพร้อมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อสท.) ซึ่งปัจจุบันคือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยนำคำว่าอนุสารอันหมายถึงสารฉบับเล็ก ๆ มาประกอบกับอักษรย่อของหน่วยงานคือ อ.ส.ท. เป็นชื่อ

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น บทความสารคดีเชิงท่องเที่ยวในอนุสาร อสท. หากมองในเฉพาะมิติด้านภาษาลักษณะอักษร มีลักษณะเด่นในการเขียนสารคดีคือ “การพรรณนาความ” แหล่งท่องเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ ที่ปรากฏในเล่มเชิงบทความสารคดี ทำให้ผู้อ่านได้ทราบรายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดจินตภาพ โดยเฉพาะการพรรณนาความที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยววิถีไทย ซึ่งแฝงไปด้วยความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อทางศาสนาและลัทธิต่าง ๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การประกอบอาชีพและเศรษฐกิจ และทฤษฎีการพัฒนามันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“วงแพรวา จีจี้ ไอดอล เกิร์ลกรุ๊ป สัญชาติไทย หัวใจกาฬสินธุ์ กลุ่มสาวน้อย อารมณ์ดีน่ารักน่าสนใจ 18 คน ชาวกาฬสินธุ์แท้ ๆ และบทเพลง “รักไม่จ้อเวลา” ที่แต่งโดยศิลปิน บานาน่าไบต์ด้วยชุดแต่งกายที่ออกแบบมาเป็นพิเศษ มีลวดลายผ้าไหมแพรวา สัญลักษณ์ของเมืองกาฬสินธุ์เป็นส่วนประกอบ และท่าเต้นประกอบเพลงที่ทั้งน่ารักทั้งแปลกใหม่ เป็นท่าที่ประสมประสานความน่ารัก จังหวะสนุกสนาน โดยหยิบเอาเชิงอีสานกับกิริยาอาการของไดโนเสาร์ตัวเล็ก ๆ เข้ามาไว้ในเพลงด้วยน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง”

*(อนุสาร อสท. ประจำเดือนพฤษภาคม,
“กาลศิลป์ ณ กาฬสินธุ์” 2561 : 21)*

จากข้อความที่ปรากฏในสารคดีเชิงท่องเที่ยวข้างต้น แสดงให้เห็นถึงกลวิธีการพรรณนาภาพประเภทบุคคล ซึ่งจะนิยมใช้คำประเภทขยายบุคคลว่ามีลักษณะอย่างไร และคำที่ขยายนั้น มักจะสามารถสร้างภาพเชิงจินตนาการแบบพรรณนาความเพื่อให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ ซึ่งเป็นการพรรณนาบุคลิกลักษณะของสาวน้อยและเชื้อชาติ

จากการศึกษาบทความเชิงสารคดีในอนุสาร อสท. ข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะการพรรณนาความ มีความน่าสนใจ ทางด้านการเขียน ว่ามีกลวิธีการการพรรณนาความของบทความสารคดีท่องเที่ยววิถีไทยอย่างไร ที่ทำให้อนุสารมีความน่าสนใจ และเป็นต้นแบบแห่งการเขียนบทความสารคดีเชิงท่องเที่ยว ที่ผู้อ่านให้ความสนใจ และสร้างแรงบันดาลใจในการเดินทางไปท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ที่ปรากฏในอนุสาร อสท.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากลวิธีการพรรณนาความในบทความสารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทยในอนุสาร อสท.

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ทราบกลวิธีการพรรณนาความในบทความสารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทยในอนุสาร อสท.
2. ได้ทราบอัตลักษณ์กลวิธีการใช้ภาษาไทยในการการเขียนสารคดีเชิงโน้มน้าวใจผู้อ่าน

ขอบเขตการวิจัย

บทความเรื่อง “สารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทยในอนุสาร อสท. : การพรรณนาความที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว” ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจากบทความสารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทย ของอนุสาร อสท. ที่วางจำหน่ายตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 - 1 มกราคม พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่รัฐบาล โดยคณะกรรมการนโยบายท่องเที่ยวแห่งชาติ มีมติให้เป็น “ปีท่องเที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋อย่างยั่งยืน” รวมจำนวน อนุสาร อสท. จำนวน 15 ฉบับ จำนวนบทความ 90 บทความ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะได้นำเสนอกลวิธีการพรรณนาความที่ปรากฏในบทความสารคดีเชิงท่องเที่ยวอสท. โดยใช้แนวคิด ด้านการพรรณนาความของ ดวงใจ ไทยอุบล, สมพร มั่นตะสูตร, ชลอ รอดลอย, ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช, นิตยา แก้วคัลณา, สมเกียรติ รัชชัณณิ ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพรรณนาความ โดยผู้วิจัยจะได้นำเสนอ “การพรรณนาความที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว” จำนวน 4 ประการ คือ 1. การพรรณนาภาพ 2. การพรรณนาอารมณ์ 3. การพรรณนาโดยใช้ความเปรียบ 4. การพรรณนาโดยใช้คำ

1. การพรรณนาภาพ

การพรรณนาภาพ หมายถึง การวิเคราะห์ข้อความประเภทพรรณนาความ ที่ปรากฏในบทความสารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทยในอนุสาร อสท. โดยเน้นการวิเคราะห์ถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพของ “บุคคล, สิ่งของ, สภาพแวดล้อมหรือสถานที่ และพฤติกรรมของบุคคลหรือสัตว์” โดยถ้อยคำนี้มีลักษณะเป็นพรรณนาโวหาร จุดประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านติดตาม คิดตาม และจินตนาการตามการพรรณนาภาพ ดังนี้

1.1 การพรรณนาบุคคล

การพรรณนาภาพบุคคล คือ ข้อความประเภทพรรณนาความ ที่ปรากฏในบทความสารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทยในอนุสาร อสท. มีลักษณะการใช้ถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพของ “บุคคล” ซึ่งอาจจะเป็น “บุคคลธรรมดา, สมณเพศ, ชาวต่างประเทศ” เป็นต้น ผู้วิจัยพบกลวิธีการพรรณนาในด้านนี้ ดังนี้

“ช่วงที่ผ่านมา กระแสความนิยมจากละครโทรทัศน์ “บุพเพสันนิวาส” ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ นักท่องเที่ยวแต่งชุดไทยโบราณหลังไหลเดินทางมาเที่ยวตามรอยละครที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ซึ่งปรากฏอยู่ในเรื่องราวของละครจะเนืองแน่นเป็นพิเศษด้วยบรรดา “ออเจ้า” ทั้งหลาย (แม้กระเเดกก็เยอะ แม้กะละแม แม่กะละมังก็เยอะ) นี้ขนาด

ละครวนมาฉายจนจบไปเป็นรอบที่สองแล้วก็ยังไม่มีความจะลดจำนวนลงแต่อย่างใด เดินกันให้ขวกไขว่ทั่วกรุงศรีฯ”

(อนุสาร อสท. ประจำเดือนสิงหาคม, “บุพเพสันนิบาต ตามรอยประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา” 2561 : 17)

จากบทความสารคดีข้างต้น ผู้วิจัยพบกลวิธีการพรรณนาภาพประเภทบุคคล โดยผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ข้อความประเภทพรรณนาความภาพของบุคคล นิยมใช้คำประเภทบทขยายบุคคลว่ามีลักษณะอย่างไร และคำที่ขยายนั้น มักจะสามารถสร้างภาพเชิงจินตนาการให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ เช่น “นักท่องเที่ยวดังชุดไทยโบราณหลังไหลเดินทางมาเที่ยว...ด้วยบรรดา “อ้อเจ้า” ทั้งหลาย (แม่เกาะเกดก็เยอะ แม่กะละแม แม่กะละมังก็เยอะ)...เดินกันให้ขวกไขว่ทั่วกรุงศรีฯ” (พรรณนานักท่องเที่ยวยพร้อมเครื่องแต่งกายที่เดินกันขวกไขว่) เป็นต้น

1.2 การพรรณนาสิ่งของ

การพรรณนาภาพสิ่งของ คือ ข้อความประเภทพรรณนาความ ที่ปรากฏในบทความสารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทยในอนุสาร อสท. โดยเน้นการวิเคราะห์ที่ถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพของ “สิ่งของ” ซึ่งจะเป็น ลักษณะ รูปร่าง ขนาด สี สัน วิธีการใช้ประโยชน์ คุณสมบัติ เป็นต้น ผู้วิจัยพบกลวิธีการพรรณนาภาพของสิ่งของคือ “การพรรณนาผ้า, การพรรณนายานพาหนะ, การพรรณนาเครื่องใช้, การพรรณนาอัญมณี, การพรรณนายารักษาโรคแผนไทย, การพรรณนางานศิลปหัตถกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“เราออกไปเรียนรู้มาจากบนฝั่ง มาลองเพนต์ ลองคิดลายไปเรื่อย ๆ” จ๊ะเยะบรรจงเขียนสีบาติกเป็นลายแดงโม เต็มต่อลายปลา ผ้าเซ็ดหน้าผืนสีชาวยิ่งดูน่าหยิบจับใช้สอย ไม่เพียงแต่ขายที่หน้าบ้าน จะยังทำแพตเทิร์นง่าย ๆ ขึ้นรูปรอไว้สำหรับนักท่องเที่ยวที่เลือกเรียนและนำของฝากจากฝีมือตัวเองกลับไปได้ “ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวฝรั่งที่มาพักที่นี้ยาว ๆ ชอบมาลองทำบาติก” จ๊ะเยะบอกเล่า มื่อยังคงปาดป้ายระบายสี”

(อนุสาร อ.ส.ท. ประจำเดือนมีนาคม “เกาะสุกร ผืนทะเลตกสะท้อนภาพชีวิต” 2561 : 55)

จากข้อความในบทความสารคดีข้างต้น ผู้วิจัยพบกลวิธีการพรรณนาภาพประเภทที่มีลักษณะการพรรณนาความประเภทการพรรณนาภาพสิ่งของ โดยนิยมใช้คำประเภทบทขยายเพื่อพรรณนาสิ่งของ และคำที่ขยายนั้น มักจะสามารถสร้างภาพเชิงจินตนาการให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้เกี่ยวกับสิ่งของพรรณนาความถึง อาจจะเป็นสี สัน รูปร่างของสิ่งของ ประโยชน์และการใช้งานของสิ่งของ และคุณสมบัติของสิ่งของ เป็นต้น เช่น “จ๊ะเยะบรรจงเขียนสีบาติกเป็นลายแดงโม เต็มต่อลายปลา”, “จ๊ะเยะบอกเล่า มื่อยังคงปาดป้ายระบายสี” อันเป็นการพรรณนาสี สันของผ้าบาติก ว่ามีการระบายสีเป็นลายแดงโมและลายปลาทำให้สิ่งของน่าใช้มากยิ่งขึ้น เป็นต้น

1.3 การพรรณนาภาพพฤติกรรม

การพรรณนาภาพพฤติกรรม คือ ข้อความประเภทพรรณนาความ ที่ปรากฏในบทความสารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทยในอนุสาร อสท. โดยเน้นการใช้ถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพของ “พฤติกรรม” ต่าง ๆ ของคน ว่าคนจะกระทำการกระทำใด โดยผู้วิจัยพบการพรรณนาความด้านพฤติกรรม คือ การซื้อขายสินค้า การทำเกษตร การทำบุญ การทำอาหาร การทำประมง เป็นต้น ซึ่งทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในความคิดและจินตนาการตามการพรรณนาภาพพฤติกรรม ซึ่งแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลที่แสดงการกระทำต่าง ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“พระภิกษุหลากหลายวัดในเมืองเชียงคานจะออกมาเดินบิณฑบาตไปตามตรอกซอยและถนนสายเล็ก ๆ ต่าง ๆ ในเมืองอย่างเป็นระเบียบเป็นแถวแนว”

(อนุสาร อ.ส.ท. ประจำเดือนธันวาคม

“๘ วิถีไทย...เลย ต้องห้าม...พลาด” 2561 : 74)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยพบกลวิธีการพรรณนาภาพพฤติกรรม คือ การทำบุญ โดยนิยมใช้คำประเภทบทขยายเพื่อพรรณนาการกระทำต่าง ๆ ของคน และคำที่ขยายนั้น มักจะสามารถสร้างภาพเชิงจินตนาการให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ เป็นต้น เช่น ข้อความที่ว่า “พระภิกษุหลากหลายวัดในเมืองเชียงคานจะออกมาเดินบิณฑบาตไปตามตรอกซอยและถนนสายเล็ก ๆ ต่าง ๆ ในเมืองอย่างเป็นระเบียบเป็นแถวแนว” อันเป็นการพรรณนาพฤติกรรมการบิณฑบาตที่เป็นระเบียบของพระภิกษุสงฆ์ นั่นเอง

1.4 การพรรณนาภาพสภาพแวดล้อมหรือสถานที่

การพรรณนาภาพสภาพแวดล้อมหรือสถานที่ คือ ข้อความประเภทพรรณนาความ ที่เน้นการใช้ถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพของ “สภาพแวดล้อมหรือฉาก บรรยากาศของสถานที่” ซึ่งจะเป็น สภาพทุ่งนา สภาพอากาศ สภาพแวดล้อมตามเวลากลางวันกลางคืน เป็นต้น อันทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในความคิดและจินตนาการตามการพรรณนาภาพ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“นี่ถึงเพลงเจ้าสาวที่กล้วยฝน เพลงยี่มกลางสายฝน หรือเพลงอะไรก็ได้ที่เกี่ยวกับฝน โทนอารมณ์การเดินทางป่าท่ามกลางสายฝน ช่างเป็นจังหวะลีลาความรู้สึกที่ช่วยเติมรสชาติของการเดินทางได้ดียิ่งนัก”

(อนุสาร อ.ส.ท. ประจำเดือนตุลาคม “เส้นทางขุนเขา
สายน้ำตก ดอกไม้ แห่งป่าอัมผาง” 2561 : 35)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยพบกลวิธีการพรรณนาภาพสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ อันเป็นการพรรณนาที่มักมีความละเอียด ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพสภาพแวดล้อมอย่างชัดเจน และยังรู้สึกถึงความสวยงามของธรรมชาติที่ได้พรรณนาความ เช่น “ท่ามกลางสายฝน ช่างเป็นจังหวะลีลาความรู้สึก” อันเป็นการพรรณนาสภาพอากาศที่มีฝนตก นั่นเอง

2. การพรรณนาอารมณ์

การพรรณนาอารมณ์ คือ ข้อความประเภทพรรณนาความที่ให้รายละเอียดของ “อารมณ์” ของบุคคลที่ผู้วิจัยพบอารมณ์รัก อารมณ์ชื่นชม และอารมณ์เศร้า เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพในความคิดและจินตนาการตามการพรรณนาอารมณ์ และคล้อยตามอารมณ์ที่ต้องการจะสื่อ ซึ่งอารมณ์รักอาจมีการแสดงอารมณ์ รักธรรมชาติ รักพระมหากษัตริย์ (ร.9) หรืออารมณ์ชื่นชมจะเป็นการชื่นชมสถานที่ ชื่นชมงานหัตถกรรม เป็นต้น ส่วนอารมณ์เศร้าเสียใจจะเป็นการพรรณนาเกี่ยวกับการเสียกรุง ประชาชนเข้ากราบพระบรมศพ เช่น

“ในดินแดนที่ความรักของพระมหากษัตริย์โอบเอื้อสืบเนื่องยาวนานมาจนถึงทุกวันนี้ บ้านผาหมี่ปรากฏผลแห่งรักนั้นด้วยความรักอย่างชัดเจน”

(อนุสาร อ.ส.ท. ประจำเดือนมกราคม, “บนทิว บนทาง
ระหว่างกาลผ่านกาลบนดอยดี” 2562 : 15)

จากการวิเคราะห์กลวิธีการพรรณนาอารมณ์ ผู้วิจัยพบว่า ข้อความประเภทพรรณนาจะมีลักษณะการพรรณนาความประเภทการพรรณนาอารมณ์ให้คล้อยตาม ไม่ว่าจะเป็อารมณ์รัก เศร้าเสียใจ ชื่นชม เป็นต้น

นิยมใช้คำประเภททชขยายเพื่อพรรณนาอารมณ์ให้ผู้อ่านรู้สึกถึงอารมณ์นั้น และคำที่ขยายนั้น มักจะสามารถสร้างภาพเชิงจินตนาการให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ เช่น “ในดินแดนที่ความรักของพระมหากษัตริย์โอบเอื้อสืบเนื่องยาวนานมาจนถึงทุกวันนี้ บ้านผาหมีปรากฏผลแห่งรักนั้นด้วยความรักอย่างชัดเจน” อันเป็นการพรรณนาอารมณ์รักที่มีต่อพระมหากษัตริย์ นั่นเอง

3. การพรรณนาโดยใช้ความเปรียบ

การพรรณนาโดยใช้ความเปรียบ คือ ข้อความประเภทพรรณนาความที่เน้นการวิเคราะห์ถ้อยคำให้รายละเอียดของข้อความพรรณนาโดยใช้ความเปรียบ ความเปรียบที่ผู้วิจัยพบคือ ความเปรียบประเภทอุปมาโวหาร เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพในความคิดและจินตนาการตามการพรรณนาภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“การออกแบบเป็นแผ่นกลม ซ้อนไล่ระดับวนขึ้นไปยังด้านบน ชมโครงสร้างอันสลับซ้อนของเส้นสแตนเลสจากมุมมองภายในเจดีย์ส่องประกายสีเงินอร่ามสวยงามแวววามยามมีแดด แต่ว่ายามมีฝนตกก็ดูน่ากลัวว่าฟ้าจะผ่าลงหัว ส่วนยามกลางคืน เวลาเปิดไฟสีเขียวดูแล้วมีความลึกลับราวกับ UFO มาปล่อยแสงดูดคนขึ้นไป เป็นความรู้สึกแปลกใหม่ในการเที่ยววัดจริง ๆ”

(อนุสาร อสท. ประจำเดือนเมษายน, “ย่านเก่าเร้าใจ ณ สงขลา” 2561 : 17)

จากการวิเคราะห์กลวิธีการพรรณนาโดยใช้ความเปรียบ ผู้วิจัยพบว่า ข้อความประเภทพรรณนาความจะมีลักษณะการพรรณนาความประเภทการนิยมใช้ความเปรียบ โดยการพรรณนาใช้ความเปรียบนี้ มักจะสามารถสร้างภาพเชิงจินตนาการให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ เช่น “เวลาเปิดไฟสีเขียวดูแล้วมีความลึกลับราวกับ UFO มาปล่อยแสงดูดคนขึ้นไป” อันเป็นการพรรณนาโดยการเปรียบเทียบเจดีย์ที่เปิดไฟสีเขียวเหมือนกับ UFO นั่นเอง

4. พรรณนาด้านการใช้คำ

การพรรณนาโดยการใช้คำ คือ ข้อความประเภทพรรณนาความที่เน้นการวิเคราะห์ถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพโดยการใช้คำ ได้แก่ คำภาษาปาก การซ้ำคำ การใช้คำซ้ำ การใช้คำสัมผัส (สัมผัสนอกและสัมผัสใน) และคำซ้อน ผู้วิจัยพบกลวิธีการพรรณนาในรูปแบบนี้เพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในความคิดที่ชัดเจนยิ่งขึ้นหรือเป็นการเน้นคำ และยังเกิดความไพเราะของถ้อยคำในพรรณนาความอีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

4.1 การใช้ภาษาปาก กลวิธีการพรรณนาในรูปแบบนี้ซึ่งปรากฏในบทความสารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทยจากอนุสาร อสท. เพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในความคิดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และผู้อ่านเกิดความเข้าใจข้อความพรรณนาโดยง่ายขึ้น เนื่องจากเป็นคำที่บุคคลทุกระดับเข้าใจความหมายเป็นอย่างดี ผู้อ่านรู้สึกเป็นกันเองดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ส่วนฐานรองเจดีย์ สร้างด้วยการก่ออิฐถือปูนทั่วไป แต่เก๋ไก๋ด้วยการออกแบบเป็นฐานทรงกระบอกสี่ทอง ไม่มีบานประตู แต่ใช้รูวงกลมในการเข้าออกรอบเจดีย์รอบด้านทั้งหมด 14 รู”

(อนุสาร อสท. ประจำเดือนเมษายน, “ย่านเก่าเร้าใจ ณ สงขลา” 2561 : 17)

จากการวิเคราะห์กลวิธีการพรรณนาโดยการใช้คำภาษาปาก นิยมใช้คำที่ผู้อ่านเข้าใจในความหมายอย่างดี ไม่เป็นภาษาที่เป็นทางการ อ่านแล้วรู้สึกเป็นกันเอง และคำที่ขยายนั้น มักจะสามารถสร้างจินตนาการ

ให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ เช่น “ส่วนฐานรองเจดีย์ สร้างด้วยการก่ออิฐถือปูนทั่วไป แต่เก๋ไก๋ด้วยการออกแบบเป็นฐานทรงกระบอกสี่ทอง” อันเป็นการพรรณนาโดยใช้คำว่า “เก๋ไก๋” ซึ่งหมายถึง ดูดี, เข้าที, งามแปลก เป็นต้น

4.2 การใช้การซ้ำคำ การพรรณนาโดยการซ้ำคำ คือ ข้อความประเภทพรรณนาความ ที่เน้นการวิเคราะห์ถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพโดยการใช้คำ โดยจะใช้คำซ้ำกัน และเป็นคำที่มีความหมายเดียวกันวางอยู่ตำแหน่งใกล้เคียงกัน การพรรณนาในรูปแบบนี้ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพในความคิดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และยังเกิดความไพเราะของถ้อยคำในพรรณนาความและเป็นการเน้นย้ำความหมายอีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“คนแค่สองคน ร้องคนหนึ่ง เป่าแคนคนหนึ่ง ก็สามารถจะสะกดผู้คนนับร้อยนับพันให้หยุดนิ่งอยู่กับที่ได้แล้ว”

*(อนุสาร อสท. ประจำเดือนพฤษภาคม,
“กาลศิลป์ ณ ภาพลลิต” 2561 : 16)*

จากการวิเคราะห์กลวิธีการพรรณนาโดยการซ้ำคำ ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ข้อความประเภทพรรณนาความ จะมีลักษณะการพรรณนาความประเภทการพรรณนาโดยการซ้ำคำ นิยมใช้คำซ้ำกันมากกว่าสองคำขึ้นไป มักจะสามารถสร้างภาพเชิงจินตนาการให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ ยังเกิดความไพเราะและเป็นการเน้นความหมายของคำอีกด้วย ตัวอย่าง เช่น “คนแค่สองคน ร้องคนหนึ่ง เป่าแคนคนหนึ่ง ก็สามารถจะสะกดผู้คนนับร้อยนับพันให้หยุดนิ่งอยู่กับที่ได้แล้ว” อันเป็นการพรรณนาโดยใช้คำว่า “คน” เป็นการเน้นคำ โดยมีการซ้ำคำหลายคำแต่มีความหมายน้อยลง กล่าวคือ หมายถึงคนเพียงไม่กี่คนที่ทำการแสดงการเป่าแคนและร้องเพลง แต่สามารถสะกดผู้คนจำนวนมากได้ เป็นต้น

4.3 การใช้คำซ้ำ การพรรณนาโดยการซ้ำคำซ้ำ คือ ข้อความประเภทพรรณนาความ ที่เน้นการวิเคราะห์ถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพโดยการใช้คำ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพในความคิดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความไพเราะของถ้อยคำในพรรณนา และเพื่อเป็นการเน้นย้ำความหมายของคำให้เด่นชัดและเน้นให้เกิดภาพทางเสียง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“รถไถนาที่มีชุดแต่งหน้าด้านหลังเป็นแผ่นไม้ที่เอาไว้เป็นที่นั่ง หรือบรรทุกข้าวของต่าง ๆ เวลาวิ่งจะมีเสียงดังแตก ๆ ๆ หลายคนจึงนิยมเรียกว่า “รถอีแต๊ก”

*(อนุสาร อ.ส.ท. ประจำเดือนพฤศจิกายน “ภูเรือ ปากชม
ความกลมกล่อมของสายหมอก” 2560 : 17)*

จากการวิเคราะห์กลวิธีการพรรณนาโดยการซ้ำคำซ้ำ ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่จะมีลักษณะการพรรณนาความประเภทการพรรณนาโดยการซ้ำคำซ้ำ นิยมใช้คำมากกว่าสองคำมาซ้ำกัน โดยใช้เครื่องหมายไม้ยมก (๓) มักจะสามารถสร้างภาพเชิงจินตนาการให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ เป็นการเน้นคำ เพื่อย้ำความหมายเน้นให้เกิดภาพทางเสียง เน้นให้เกิดภาพ และยังเกิดความไพเราะอีกด้วย เช่น “รถไถนาที่มีชุดแต่งหน้าด้านหลังเป็นแผ่นไม้ที่เอาไว้เป็นที่นั่ง หรือบรรทุกข้าวของต่าง ๆ เวลาวิ่งจะมีเสียงดังแตก ๆ ๆ” อันเป็นการพรรณนาโดยใช้คำว่า “แตก” เพื่อเน้นเสียงตามธรรมชาติ เป็นต้น

4.4 การใช้คำสัมผัสพยัญชนะ การพรรณนาโดยการซ้ำคำสัมผัสอักษร คือ ข้อความประเภทพรรณนาความที่เน้นการวิเคราะห์ถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพโดยการใช้คำซึ่งเป็นคำที่มีเสียง

พยัญชนะเสียงเดียวกัน ผู้วิจัยพบกลวิธีการพรรณนาในรูปแบบนี้ซึ่งปรากฏในบทความสารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทย จากอนุสาร อสท. เพื่อให้ผู้อ่านอ่านแล้วเกิดความไพเราะของถ้อยคำในพรรณนา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“เราร่วมวงเกล้าเครื่องตีมรสร้อนแรง ทำความรู้จักคุ้นสวดเหน้อยอดดอยปู่จาลอนที่ชาวบ้าน
สันป่าสักคาดหวังจะให้มันเป็น”

(อนุสาร อ.ส.ท. ประจำเดือนพฤศจิกายน “ศรีนาป่าน-สันป่าสัก
บ้านเชิงเขาใต้เงื่อมเงาผืนป่าเมืองน่าน” 2560 : 47)

จากการวิเคราะห์กลวิธีการพรรณนาโดยการใช้คำสัมผัสอักษร ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ข้อความประเภทพรรณนาความจะมีลักษณะการพรรณนาความประเภทการพรรณนาโดยการใช้คำสัมผัสอักษร มักจะสามารถสร้างภาพเชิงจินตนาการให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ และยังเกิดความไพเราะอีกด้วย เช่น “เราร่วมวงเกล้าเครื่องตีมรสร้อนแรง” (พรรณนาโดยการใช้คำสัมผัสอักษรของคำที่มีเสียง /r/ เป็นต้น)

4.5 การใช้คำสัมผัสสระ การพรรณนาโดยการใช้คำสัมผัสสระ คือ ข้อความประเภทพรรณนาความ ที่เน้นการวิเคราะห์ถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพโดยการใช้คำ ผู้วิจัยพบกลวิธีการพรรณนาในรูปแบบนี้ เพื่อให้ผู้อ่านอ่านแล้วเกิดความไพเราะของถ้อยคำในพรรณนาความ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“เรือนไม้และห้องแถวแต่ละหลังหลังเข้มไปด้วยคันทันวันอันล่งลม”

(อนุสาร อ.ส.ท. ประจำเดือนตุลาคม
“เมืองตากมีบ้านไม้อยูริมสายน้ำปิง” 2561 : 17)

จากการวิเคราะห์กลวิธีการพรรณนาโดยการใช้คำสัมผัสสระ ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ข้อความประเภทพรรณนาความ ที่ปรากฏในบทความสารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทยในอนุสาร อสท. จะมีลักษณะการพรรณนาความประเภทการพรรณนาโดยการใช้คำสัมผัสสระ โดยคำที่มีเสียงสระเดียวกันมาเรียงร้อยเป็นข้อความพรรณนา มักจะสามารถสร้างภาพเชิงจินตนาการให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ และยังเกิดความไพเราะอีกด้วย เช่น “หลังหลัง” และ “วันอัน” (พรรณนาโดยการใช้คำสัมผัสสระ /a/)

4.6 การใช้คำซ้อน ข้อความประเภทพรรณนาความ ที่เน้นการวิเคราะห์ถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพโดยการใช้คำซ้อน และคำซ้อนเพื่อความหมาย ซึ่งคำซ้อนที่พบจะมีทั้ง คำนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ ผู้วิจัยพบกลวิธีการพรรณนาในรูปแบบนี้ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพในความคิดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และยังเกิดความไพเราะของถ้อยคำในพรรณนาความ และเป็นการเน้นย้ำความหมายอีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ในช่วงออกพรรษา ชาวบ้านชุมชนศรีดอนชัยจะพร้อมเพรียงกันแต่งกายด้วยชุดผ้าทอไทยลือ
ที่งดงามอลังการ ร่วมกันเก็บฝ้ายด้วยจิตใจอันบริสุทธิ์ แล้วช่วยกันปั่น ย้อม และถักทออย่างบรรจงออกมา
เป็นผ้าจุกุลลินภายในคืนเดียว เรียกว่า “ผ้า (กฐิน) ทันใจ” เพื่อนำมาตัดเย็บเป็นผ้าสบง สังกาฎี จีวร
อังสะ ทอดถวายในวันรุ่งขึ้นทันที เป็นพิธีที่มีความศักดิ์สิทธิ์ ต้องอาศัยความสามัคคีของชาวชุมชน”

(อนุสาร อสท. ประจำเดือนมกราคม, “เชียงใหม่ เชียงของ
อารยธรรมล้านนา และวิถีชาติพันธุ์ไทยลือที่ชายขอบโขง” 2562 : 54)

จากการวิเคราะห์กลวิธีการพรรณนาโดยการใช้คำซ้อน ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ข้อความประเภทพรรณนาความ จะมีลักษณะการพรรณนาความประเภทการพรรณนาโดยการใช้คำซ้อน นิยมใช้คำมากกว่าสองคำมาซ้อนกัน โดยจะมีใช้คำซ้อนเพื่อเสียง และคำซ้อนเพื่อความหมาย มักจะสามารถสร้างภาพเชิงจินตนาการ

ให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ คำสอนนี้เป็นการเน้นคำ เพื่อย้ำความหมาย เน้นให้เกิดภาพ และยังเกิดความไพเราะอีกด้วย เช่น “ในช่วงออกพรรษา ชาวบ้านชุมชนศรีดอนชัยจะพร้อมเพรียงกันแต่งกายด้วยชุดผ้าทอไทยลือที่งดงาม อลังการ ร่วมกันเก็บฝ้ายด้วยจิตใจอันบริสุทธิ์” (พร้อมเพรียงหมายถึง “พร้อม” เป็นการพรรณนาโดยใช้คำสอน เพื่อเสียง งดงาม หมายถึง “งาม” เป็นการสอนเพื่อเสียง) คำสอนเพื่อความหมาย เช่น “ถักทออย่างบรรจง ออกมาเป็นผ้าจลกลืนภายในคืนเดียว เรียกว่า “ผ้า (กลืน) ทนใจ” เพื่อนำมาตัดเย็บเป็นผ้าสบง สังฆาฏิ จีวร อังสะ ทอดถวายในวันรุ่งขึ้นทันที” (ถักทอ และตัดเย็บ เป็นคำสอนเพื่อความหมายโดยทั้งสองพยางค์ของ คำมีความหมายเดียวกัน)

สรุปผลและเสนอแนะ

บทความเรื่อง “สารคดีเชิงท่องเที่ยววิถีไทยในอนุสาร อสท. : การพรรณนาความที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว ผู้วิจัยพบกลวิธีการพรรณนาความที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 4 รูปแบบ ได้แก่ 1. การพรรณนาภาพ เน้นถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพของ “บุคคล” ซึ่งจะเป็นบุคคลธรรมดา สมณเพศ ชาวต่างประเทศ ผู้อ่านหรือนักท่องเที่ยวจะเห็นภาพว่าบุคคลที่พบเจอในการท่องเที่ยวนั้นว่าพบเจอใครบ้าง และผู้คนที่พบเจอนั้น มีลักษณะอย่างไร การพรรณนามักจะสามารถสร้างภาพเชิงจินตนาการให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ หรือการพรรณนาภาพ “วัตถุสิ่งของ” ผู้เขียนจะให้รายละเอียดภาพของ “สิ่งของ” ว่ามีลักษณะ รูปร่าง ขนาด สี สัน วิธีการใช้ประโยชน์ คุณสมบัติอย่างไร ทำให้นักท่องเที่ยวได้จินตนาการตามถึงสิ่งของนั้น ๆ ประหนึ่งเห็นสิ่งของนั้นด้วยตาของตนเอง ส่วนการพรรณนาสภาพแวดล้อมหรือสถานที่ ผู้เขียนจะเน้นการวิเคราะห์ถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพของ “สภาพแวดล้อมหรือฉาก บรรยากาศ” ทำให้นักท่องเที่ยวได้รู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับบรรยากาศและสถานที่ เหมือนราวกับว่าผู้อ่านอยู่ในที่นั้นจริง ๆ และได้รับบรรยากาศเช่นนั้น นอกจากนี้การพรรณนายังบอก รูปร่าง และขนาดของสถานที่อีกด้วย ซึ่งผู้อ่านจะเห็นรายละเอียดว่าสถานที่ที่ผู้เขียนพรรณนามีขนาดใด และรูปร่างเป็นอย่างไร ด้านการพรรณนาพฤติกรรม ผู้เขียนจะเน้นถ้อยคำพรรณนาความที่ให้รายละเอียดภาพของ “พฤติกรรม” ต่าง ๆ ของคน ว่าคนจะกระทำการกระทำใด อาจเป็น 1 คน หรือทำอาการร่วมกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ผู้อ่านจะเห็นภาพและจินตนาการตามการกระทำของผู้คนในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ว่ามีวิถีชีวิตในการใช้ชีวิตประจำวันอย่างไร 2. การพรรณนาอารมณ์ ผู้วิจัยพบว่ามกลวิธีการพรรณนาด้วยอารมณ์ชื่นชม เช่น การพรรณนาด้วยอารมณ์ชื่นชมผ้าทอที่สวยงาม การพรรณนาด้วยอารมณ์รักธรรมชาติ และการพรรณนาด้วยอารมณ์เศร้าเสียใจในพระราชพิธีพระบรมศพ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในอารมณ์ของผู้เขียนหรือผู้คนที่เป็นตัวละคร เกิดความรู้สึกและอารมณ์ร่วม เหมือนเป็นผู้แสดงอารมณ์นั่นเอง 3. การพรรณนาโดยใช้ความเปรียบ ผู้วิจัยพบว่ามกลวิธีการพรรณนาแบบอุปมา ซึ่งการใช้ความเปรียบเช่นนี้ ผู้อ่านจะสร้างภาพและจินตนาการตามสิ่งที่เปรียบ ทำให้รู้แนชัดมากยิ่งขึ้นว่าสิ่งที่เปรียบนั้นลักษณะเป็นอย่างไร เพราะสิ่งที่เปรียบมักเป็นสิ่งที่คนรู้จักกันดีอยู่แล้ว 4. การพรรณนาโดยใช้คำ ผู้วิจัยพบว่ามกลวิธีการพรรณนาโดยใช้คำภาษาปาก ซึ่งผู้อ่านจะเข้าใจคำเหล่านั้นได้ง่าย เป็นคำที่บุคคลทุกระดับเข้าใจความหมายเป็นอย่างดี ผู้อ่านรู้สึกเป็นกันเอง การพรรณนาโดยใช้คำซ้ำ ทำให้เกิดความไพเราะของถ้อยคำในพรรณนา และเพื่อเป็นการเน้นย้ำความหมายของคำให้เด่นชัด และเน้นให้เกิดภาพทางเสียง การพรรณนาโดยใช้ซ้ำคำ เพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในความคิดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และยังเกิดความไพเราะของถ้อยคำในพรรณนาความ และเป็นการเน้นย้ำความหมายอีกด้วย การพรรณนาโดยใช้คำสัมผัส ทำให้เกิดความไพเราะของถ้อยคำในพรรณนา และการพรรณนาโดยใช้คำสอน เพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในความคิดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และยังเกิดความไพเราะของถ้อยคำในพรรณนาความ และเป็นการเน้นย้ำความหมายอีกด้วย โดยผลวิจัยที่ผู้วิจัยค้นพบในเรื่องการพรรณนาความยังพบว่าการพรรณนาภาพบุคคลนั้นยังสอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยของพระมหาสิทธิคำ หงษา (2545) ซึ่งศึกษาศิลปะการใช้ภาษา

ในวรรณกรรมเรื่อง มลิันทปัญหาพบการพรรณนาถึงสภาพของบุคคล และการพรรณนาภาพสภาพแวดล้อม หรือสถานที่

ผู้วิจัยพบกลวิธีการพรรณนาความที่ส่งเสริมการซึ่งแสดงการโน้มน้าวใจให้อยากมาเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ **1. การพรรณนาภาพ** ผู้อ่านหรือนักท่องเที่ยวจะจินตนาการถึงภาพอย่างละเอียดด้วยข้อความที่พรรณนาว่าบุคคลที่พบเจอในการท่องเที่ยวเห็นว่าพบเจอใครบ้าง รูปร่างลักษณะ เป็นอย่างไร เช่น ชาวบ้านในถิ่นต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งทำให้ผู้อ่านอยากที่จะเห็นบุคคลเหล่านั้นด้วยตาของตนเอง จนอยากที่จะไปเที่ยวสถานที่ที่มีผู้คนเหล่านั้น และสัมผัส พูดคุยกับผู้ที่สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ การพรรณนาภาพ “วัตถุสิ่งของ” ผู้เขียนจะให้รายละเอียดภาพของ “สิ่งของ” ว่ามีลักษณะ รูปร่าง ขนาด สี สัน วิธีการใช้ประโยชน์ คุณสมบัติอย่างไร ทำให้นักท่องเที่ยวได้จินตนาการตามถึงสิ่งของนั้น ๆ ประหนึ่งเห็นสิ่งของนั้นด้วยตาของตนเอง แต่ได้เพียงจินตนาการเท่านั้น เมื่อนักท่องเที่ยวอ่านข้อความพรรณนาถึงสิ่งของแล้วก็อยากที่จะชมสิ่งของนั้นด้วยตาของตนเอง เช่น อยากเห็นลายผ้าไหมด้วยตาตัวเอง ทำให้นักท่องเที่ยวคิดจะเดินทางท่องเที่ยวให้ไปเห็นด้วยตาตนเอง หรืออยากจับจ่ายใช้สอย อยากได้สิ่งของนั้นมา เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจอีกด้วย ส่วนการพรรณนาสภาพแวดล้อม หรือสถานที่ ผู้เขียนจะเน้นการวิเคราะห์ถ้อยคำพรรณนาความที่ให้อารมณ์ละเอียดภาพของ “สภาพแวดล้อมหรือฉากบรรยากาศ” ทำให้นักท่องเที่ยวได้รู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับบรรยากาศและสถานที่ จนผู้อ่านอยากที่จะเดินทางไปสัมผัสบรรยากาศและชื่นชมกับสถานที่นั้น ๆ ด้วยตาและด้วยความรู้สึกของตนเอง หากข้อความพรรณนาให้อารมณ์ละเอียดที่ชัดเจนจะเป็นการชักจูงผู้อ่านให้อยากไปสถานที่นั้น ๆ ด้านการพรรณนาพฤติกรรม ผู้เขียนจะเน้นถ้อยคำพรรณนาความที่ให้อารมณ์ละเอียดภาพของ “พฤติกรรม” ต่าง ๆ ของคน ว่าคนจะกระทำการกระทำใด ผู้อ่านจะเห็นภาพและจินตนาการตามการกระทำของผู้คนในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ว่ามีวิถีชีวิตในการใช้ชีวิตประจำวันอย่างไร ผู้อ่านอาจจะอยากไปชมการใช้ชีวิตของชนกลุ่มต่าง ๆ ด้วยตาของตนเอง ก็จะพาตนเองและครอบครัวไปศึกษาการใช้ชีวิตของผู้คนในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ และไปเป็นตัวละครหนึ่งในสถานที่นั้น ๆ **2. การพรรณนาอารมณ์** ผู้วิจัยพบว่ามิลวิธีการพรรณนาด้วยอารมณ์ชื่นชม นักเที่ยวอาจจะอยากเห็นว่าที่ผู้เขียนชื่นชมนั้นมันเป็นอย่างไร หากไปด้วยตนเองจะประทับใจดังเช่นที่ผู้เขียนเขียนหรือไม่ การพรรณนาด้วยอารมณ์รักธรรมชาติ และการพรรณนาด้วยอารมณ์เศร้าเสียใจในพระราชพิธีพระบรมศพ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในอารมณ์ของผู้เขียนหรือผู้คนที่เป็นตัวละคร เกิดความรู้สึกและอารมณ์ร่วม เหมือนเป็นผู้แสดงอารมณ์นั่นเอง แต่การไปเที่ยวด้วยตนเองจะเข้าใจอารมณ์มากกว่า เพราะฉะนั้นข้อความพรรณนาจึงชักจูงให้ผู้อ่านไปสัมผัสกับอารมณ์นั้น ๆ ด้วยตนเอง **3. การพรรณนาโดยใช้ความเปรียบ** ผู้วิจัยพบว่ามิลวิธีการพรรณนาแบบอุปมา ซึ่งการใช้ความเปรียบเช่นนี้ ผู้อ่านจะสร้างภาพและจินตนาการตามสิ่งที่เปรียบ ทำให้รู้แน่ชัดมากยิ่งขึ้นว่าสิ่งที่เปรียบนั้นลักษณะเป็นอย่างไร เพราะสิ่งที่เปรียบมักเป็นสิ่งที่คนรู้จักกันดีอยู่แล้ว แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นผู้อ่านอยากไปเห็นสิ่งนั้นด้วยตาตนเองและอยากรู้ว่าจะมีลักษณะเหมือนสิ่งที่เปรียบหรือไม่ **4. การพรรณนาโดยใช้คำ** ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดภาพในความคิดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น จนทำให้อยากจะไปเห็นด้วยตาของตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- ชลอ รอดลอย. (2544). *การเขียนสารคดี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฐากร โกมารกุล ณ นคร. (2560). *ศรีน่าน-สันป่าสัก*. อนุสาร อสท. ปีที่ 58 (พฤศจิกายน 2560).
- พระมหาสิทธิคำ หงษา. (2545). *ศิลปะการใช้ภาษาในวรรณกรรมเรื่องมลิันทปัญหา*. วิทยานิพนธ์ ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2549). *ทักษะการเขียนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นิตยา แก้วคัลณา. (2553). *บทพรรณนาในกวีนิพนธ์ ลีลา ความคิด และการสืบสรรค์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระคุณ บุญยเนตร. (2560). *ฎเรือ ปากชม ความกลมกล่อมของสายหมอก*. อนุสาร อสท. ปีที่ 58 (พฤศจิกายน 2560).
- พระคุณ บุญยเนตร. (2561). *อ่างขางกับเรื่องราวที่ไม่เลือนราง*. อนุสาร อสท. ปีที่ 58 (มกราคม 2561).
- พระคุณ บุญยเนตร. (2561). *ย่านเก่าเร้าใจ ณ สงขลา*. อนุสาร อสท. ปีที่ 58 (เมษายน 2561).
- พริมา อ่วมเจริญ. (2561). *เกาะเกิด น้ำนาปลาข้าวและเรื่องเล่าริมฝั่งน้ำ*. อนุสาร อสท. ปีที่ 59 (สิงหาคม 2561).
- สมเกียรติ รัชชมนณี. (2551). *ภาษาวรรณศิลป์*. กรุงเทพฯ: สายน้ำใจ.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2540). *การเขียนเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมศักดิ์ ลำพงศ์พันธุ์. (2561). *เส้นทางขุนเขา สายน้ำตก ดอกไม้ แห่งป่าอัมผาง*. อนุสาร อสท. ปีที่ 59 (สิงหาคม 2561).
- อภิรักษ์ บัวหักดี. (2561). *กาลศิลป์ ณ ภาพสินธุ์*. อนุสาร อสท. ปีที่ 58 (พฤษภาคม 2561).
- อภิรักษ์ บัวหักดี. (2561). *๘ วิถีไทย..เลย ต้องห้ามพลาด*. อนุสาร อสท. ปีที่ 59 (ธันวาคม 2561).